'types onder waren die hun vrouwen met bewakers lieten uitgaan om iets van hen gedaan te krijgen, kan men opmaken dat er 'model-huisvaders' tussen zaten. En toen er op zekere dag vrijwilligers opgeroepen werden voor de Landwacht en de *SS*, liepen er minstens vijftig man naar voren om zich te melden . . . Onder elkaar werd er gestolen als de raven.'[1]

Ontvluchtingen kwamen vrij vaak voor. Verschil met de 'tweede periode' was er in zoverre dat men de gevangenen niet langer kaalknipte, dat een priester en een predikant tot het kamp toegelaten werden, en dat, gelijk reeds vermeld, op zondag familiebezoek gepermitteerd was. Het werk bleef zwaar. Schwier, Diepgrond en anderen verloren daarbij hun eigen belangen niet uit het oog: sommige gevangenen moesten grote aantallen varkens en konijnen verzorgen waarvan het vlees voor de kampstaf en de bewakers bestemd was, andere vervaardigden, aldus een gevangene, 'allerlei fijne costuums en uniformen': 'alles van geroofd materiaal dat in de omgeving van Ommen in beslag was genomen.'[2]

In februari '44 werd het herenleventje dat de kampstaf en de bewakers leidden, plotseling wreed verstoord. Diepgrond had, schijnt het, eigener beweging een aantal 'asocialen' vrijgelaten, de 'SD' nam daar aanstoot aan en op zekere dag werd het kamp onverhoeds door een detachement van de *Ordnungspolizei* bezet, alle bewakers werden ontwapend en gevangengenomen, Diepgrond werd in de Cellenbarakken opgesloten en de gevangenen die zich in het kamp bevonden, werden naar Amersfoort overgebracht. Wel werden de bewakers en Diepgrond door Schwiers bemoeienissen spoedig vrijgelaten maar het kamp te Ommen werd, mèt die bewakers maar nu onder supervisie van de *Ordnungspolizei*, pas in de herfst weer in gebruik genomen. De bezetter had tussen februari en september '44 aan het kamp ook niet zozeer behoefte gehad: er was Amersfoort, er was Vught.

Vught

Het concentratiekamp Vught is, gelijk reeds enkele malen vermeld, het enige Duitse concentratiekamp in ons land geweest dat rechtstreeks onder het *SS-Wirtschafts- und Verwaltungshauptamt* ressorteerde. Wanneer precies tot de

[1] J. Sypkens: 'Donkere dagen' in *Nederland gedenk*, p. 74. [2] H. Vereiken: 'Zes maanden in het concentratiekamp *Erika*', a.v., p. 61.